

Część piąta poradnika **Co powinni wiedzieć rodzice i opiekunowie**

Czy znacie Wasze dziecko?

Kiedy będziecie mieli okazję, zwróćcie uwagę, jak Wasze dziecko zachowuje się w grupie kolegów. Czy jest typem:

- **przywódcy,**
- **samotnika,**
- **dziecka, które nie lubi się wyróżniać.**

Wyniki tych obserwacji pozwolą Wam zrozumieć wiele dotychczasowych zachowań dziecka, przewidzieć jego ewentualne problemy w kontaktach z rówieśnikami. I, co bardzo ważne, stosować odpowiednie zabiegi wychowawcze, aby te cechy wzmacniać lub osłabiać.

Ważna jest świadomość, że to, jak zachowuje się dziecko, jest wynikiem jego wrodzonych cech, ale także oddziaływań rodziny i najważniejszych dla niego osób. Jeśli chcecie zmieniać niepożądane zachowania dziecka, musicie zacząć od siebie.

Obserwując dziecko, zwróćcie też uwagę, czy:

- **lubi ono rywalizować z innymi,**
- **potrafi się skupić nad zadaniem,**
- **potrafi słuchać z uwagą drugiej osoby,**
- **stara się pokonywać trudności,**
- **wykazuje inicjatywę w organizowaniu sobie czasu wolnego.**

Te kolejne obserwacje pozwolą Wam zrozumieć, dlaczego dziecko ma taki, a nie inny stosunek do nauki i obowiązków szkolnych. Przyjrzyjcie się swoim relacjom rodzinnym: czy dziecko w dotychczasowym życiu odnosiło sukcesy, było chwalone za podejmowany wysiłek, czy było z uwagą wysłuchiwane, nawet jeśli mówiło o rzeczach nieistotnych z punktu widzenia rodziców, czy było zachęcane do przejawiania inicjatywy w organizowaniu sobie czasu.

Rzetelne odpowiedzi na te pytania pozwolą Wam ukierunkować dalsze oddziaływania wychowawcze. Jeśli dziecko czuje, że jest kochane, akceptowane, jeśli rozbudziliście w nim poczucie własnej wartości i pewności siebie, poczucie współdecydowania o sprawach, które go dotyczą, nie pozostaje Wam nic innego, jak iść dalej tą drogą i wspierać dziecko w jego rozwoju.

Jeśli jednak do tej pory nie zwracaliście uwagi na te potrzeby dzieci, owoce zaczniecie zbierać, kiedy pójdą one do szkoły. Wszystkie błędy wychowawcze rodziców odbijają się na stosunku dzieci do nauki.